

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เช้า

อปฺปิจฺจตา

ก่อนจ้งหัน

ตอนนี้ไปเร่งทอง เอาให้สมชื่อสมนามชาติไทยเราช่วยชาติตัวเอง เอาให้เต็มเหนี่ยว ณะคราวนี้เอาให้เด็ดเลย ผลที่จะเข้าสู่คลังหลวง ทองคำคราวนี้ให้สมชื่อสมนามคนไทยทั้ง ประเทศ ๖๒ ล้านคน คราวนี้ทองคำเข้าให้มันลือทั่วโลกเป็นไรวะ ตั้งแต่เมืองไทยเราจะจม ยังลือทั่วโลก ทีนี้เวลามันพ่นก็ต้องให้ลือด้วยกันซิ หมัดซ้ายมี หมัดขวามี ต่อย หมัดซ้ายแพ้ หมัดขวาฟาดชนะ นั้นเข้าใจไหม จะไปถอยมันง่าย ๆ เหรอ ต้องเด็ดณะพื่อน้องชาวไทยเรา อย่าเป็นคนหลักลอย เอาศาสนามาสอนท่านทั้งหลายนะ ศาสนานี้พ่น พ่นตลอดนะ ไม่ได้เหยียบจม ความประพฤติของเราเวลานี้เหยียบเจ้าของ ทับเจ้าของ ทับชาตินะ เลว

ธรรมนี้มาสอนโลก ถ้าธรรมสอนโลกไม่ได้เหลวหมดเลย ให้ท่านทั้งหลายจำให้ดี เราเป็นห่วงจริงๆ เป็นห่วงพื่อน้องชาวไทยเรา ทางด้านจิตใจที่เคยเป็นนิสัยโลเลๆ ฟุ้งเพ้อ เท่อเหิม ไม่มีหลักมีเกณฑ์ อันนี้เสียมาก จำให้ดีทุกคน นี่เราเป็นห่วงชาติไทยของเรา ศาสนานี้แหม เยี่ยมแล้วนะ หาทีต้องดีไม่ได้ เราพิจารณาเต็มหัวอกเราแล้ว ได้เอามาพูดนี้ ถอดออกมาจากนี้เลย ดึงธรรมพระพุทธเจ้าสอดเข้ามา ดึงออกจากนี้ที่นี้ออกละ เข้าใจไหมละ เราพูดนี้พูดด้วยความเป็นห่วงจริงๆ ห่วงจิตใจพื่อน้องชาวไทยมากยิ่งขึ้นกว่าวัตถุ

วัตถุไม่จมชาติไทยเรา ใครจะยกทัพมาทั้งโลกนี้ว่าเมืองไทยจะจมด้วยความอดอยาก ออย่ามา ว่านั่นเลย ออย่ามาแตะนะ ฟาดให้มันพังทั้งโคตรสูนะ เข้าใจไหม มันจนที่จิตใจเรา ไม่สมชื่อสมนามว่าเป็นลูกชาวพุทธเข้าใจไหม นี่จึงเอาพุทธมาสอนท่านทั้งหลาย เวลานี้ ใ้รู้เนื่อรู้ตัวทุกคน เหลวไหลที่จิตใจ หลักลอย ไม่มีกฏมีเกณฑ์ สำคัญที่มันเคยนิสัย คือเมืองไทยเราไม่เคยอดอยากขาดแคลนแต่ไหนแต่ไรมา ทีนี้มันก็ปรับตัวไม่ทันละซิ ริง ตามเขา อะไรมา ๆ ดีหมด ๆ ถ้าเป็นของเมืองนอกเมืองนามาอยากจะทำเสียก่อนค่อยซื้อ เขา เข้าใจไหม มันขนาดนั้นนะมันลืมนั่น นี่หมายถึงความลืมนั่นเรา เหมือนอย่างว่าอยาก กราบเขาเสียก่อน แล้วค่อยซื้อเอาของของเขา

นี่ความล้มเหลวของเรา ให้พื้นนะ ไม่พื้นไม่ตี นิสัยของเมืองไทยเรามันจะโลเลอย่างนี้ อีกต่อไป ถ้าพุทธศาสนาช่วยไม่ได้ไม่มีอะไรช่วยได้ ถ้าให้กิเลสช่วยมันก็จะจมไปเลย เสริมไปเรื่อย จมไปเรื่อย ไม่รู้ตัวเลย คำสอนเลยเป็นข้าศึกต่อกิเลสตัวมันล้มตัวนะ ให้จำให้ดี ไม่มีใครสอนท่านทั้งหลายอย่างนี้ พุดจริง ๆ ไม่มีองค์ไหนจะมาสอนแบบหลวงตาบัว นี่เรา ถอดออกมาจากหัวใจจริง ๆ มาสอน ธรรมพระพุทธรเจ้าเป็นยังงี้มันเข้านี้หมด ออกมาสอน นี้ให้รู้ตัวนะ

เรื่องจิตใจเรานี้ห่างเหินธรรมมากทีเดียว กิริยามารยาททุกสิ่งทุกอย่าง เฉพาะจิตใจ มันติดมันตันไม่รู้ตัว เพราะฉะนั้นจึงสอนให้รู้ตัว ยับยั้งตัว อย่าพากันฟุ้งเฟ้อจนเกินไป มัน ก่อความทุกข์ ก่อความล้มจมให้แก่ชาติไทยของเรา ลูกหลานเกิดมาจะเรียนจากใคร ถ้าไม่ เอาจากพ่อแม่ที่ตัวฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ก็จมไปตาม ๆ กันหมด นี่ละอันนี้ให้จำให้ดี ให้พากันตั้ง เนื้อตั้งตัว ให้เป็นเนื้อเป็นหนังของเราเป็นลำดับลำดับไป อย่าอ่อนแอต่อชาติไทยเลยในเรื่องความประพฤติ การปฏิบัติรักษาชาติไทยของเรา ศาสนาของเรา อย่าให้ใครมาแตะได้ นี่จึงเรียกว่ารักษารกสวณเนื้อหนังของตัวเอง ชาติตัวเอง ชีวิตของตัวเอง นั่น ไปทำโลเลอย่างนี้ ไม่ได้นะ เสีย

หลวงตาตายไปแล้วไม่มีใครสอนอย่างนี้นะ บอกตรง ๆ อย่างนี้เลย เราเปิดโล่ง ออกมาสอนนี้ เราไม่ได้เกรงได้กลัวว่าใครจะมาตำหนิติเตียนเรา อันนั้นสูงอันนี้ต่ำไม่มี ธรรมเหนือตลอด เลิศตลอด เอาความเลิศมาหย่อน มาตั้งขึ้นนี่นะ เดี่ยวนี้มีแต่บุตรแต่คุณ ความล้มเนื้อล้มตัวของเรานี้ลากลง ๆ เดี่ยวจะเอาลูกเอาหลานอีกนะ ลากลูกลากหลานไป อีก ใครมีหมูมีหมาที่ตัวอยู่ในบ้านก็จะลากหมาลงไปอีก เดี่ยวมันกัดเอานะจะว่าไม่บอก ข้า อยู่ดี ๆ มายุ่งข้าทำไม เออจะลากลงนรกด้วยกัน ว่างั้น ข้าไม่อยากลง นั้นหมามันก็ตอบได้ ไซ้ไหม ข้าไม่ลงอย่ามายุ่ง เดี่ยวกัดนะ ว่าไง เข้าใจไหมละ

นี่ความล้มตัว ต้องเอาหามาสอนพวกเรา ไปดูซิหมาสองตัว เราไปดูมันเมื่อวานนี้ มันมีตัวหนึ่งไอ้คอต่าง ๆ มันอยู่ในบ้านนั้น มันแอบมาสนิทกัน มาตีสนิทกัน อาศัยกินด้วยกัน เราไปเห็นมัน มันเห็นของอยู่ในจานเต็มอยู่ ไอ้สองตัวมันนอนเฝ้ามันอิมแล้ว เราก็ก็นเห็นมันไปวิ่งไปหาเขา คลอเคลียกับเขา ตมกัน ๆ ตัวหนึ่งอยู่ในกรง สองตัว ตัวนี้อยู่นอก มึงอิมแล้วละ ลากอันนี้มาโหยซัดใหญ่เลยนะ พอเห็นซัด ทางนั้นก็ป็นเข้ามา มึงอยากตายอีกหรือ กูไม่ให้มึง มึงเฝ้าอยู่ทำไม มึงไม่กิน เขาเลยให้อ้วนลไปเอามาให้กินจนท้องป่อง มันก็ไปบ้านมัน มันสนิทกัน มันรู้กันหมา เห็นไหมละ

แล้วพูดเรื่องอะไรมาหาหมาลืมนะ อย่างนั้นละพูดเดี๋ยวนี้นี้ คือจะเอาเป็นข้อเปรียบเทียบเข้ามาจะพอพูดแล้วหายเงิบ อย่างนี้ละความจำไม่เป็นทำนะ เพราะฉะนั้น การเทศน์จึงอ่อนลงทุกวัน ไม่เป็นทำนะเดี๋ยวนี้นี้เทศน์ จะเทศน์ไม่ได้ละ อ่อนลงทุกวัน ๆ จนจะระอาใจที่จะเทศน์ เครื่องมือไม่เอาไหน เป็นอย่างนั้น

ขอให้พี่น้องทั้งหลายทราบทุกคนนะ ให้มีหลักมีเกณฑ์ ให้เป็นเนื้อเป็นหนังของตัวเอง อย่าคลอนแคลนดังที่เป็นมานี้ดูไม่ได้นะ เอาพุทธศาสนามาจับดูแล้วกับเราว่าลูกชาวพุทธนี้มันเข้ากันไม่ได้ ว่าอะไรตั้งแต่นั้น มันสกปรก ของไม่ดีมันต้องสกปรกสำหรับผู้สะอาด ธรรมพระพุทธรูปเจ้าสะอาดที่สุดเลย แล้วพวกเราเป็นลูกพระพุทธรูปเจ้ามีแต่มอมแมม โื้อ้ย เต็มไปด้วยส้วมด้วยถ่านเข้าไปกราบพระพุทธรูปเจ้า เข้าใจไหมละ มันดูได้ไหมละ พระพุทธรูปเจ้าสะอาดขนาดไหน พวกเรานี้มอมแมม ๆ แล้วเข้าไปกราบพระพุทธรูปเจ้า ท่านจะเอาพระหัตถ์ไปตบเอาหน้าท่านก็กลัวเปื้อนพระหัตถ์ ท่านเลยไม่ตบ

นี่ละพวกเรามันสกปรก มันไม่เอาธรรมเข้ามาซักมาพอกเลยพอได้เข้ากราบพระพุทธรูปเจ้าได้ เดี๋ยวนี้นี้ใครก็ถือพุทธ ๆ อยู่นอกกำแพงนั้นเข้าไปหาพระพุทธรูปเจ้าไม่ได้ มันเป็นอย่างนั้นนะ ให้ตั้งใจทุกคน ผู้ใหญ่ี่ละตัวสำคัญเป็นแบบพิมพ์ของลูก ๆ หลาน ๆ ถ้าที่นี่ดีแล้วจะเป็นไปด้วยกันหมด เพราะแบบพิมพ์อยู่กับผู้ใหญ่ อยู่กับพ่อกับแม่ ผู้ปกครองแล้วโรงเรียนที่ไหนให้เป็นแบบพิมพ์ด้วยกัน อย่าสักแต่ว่าสอน สักแต่ว่าสอนใช้ไม่ได้ ให้ได้หลักได้เกณฑ์ไปใช้ พุทธศาสนาอะไรจะเลิศเลอกว่า เราพิจารณาค้นเต็มหัวใจเราแล้ว จึงได้นำมาสอนพี่น้องทั้งหลาย

เหมือนพระพุทธรูปเจ้าประทับอยู่ข้างหน้าตลอดเวลา พูดจริง ๆ นะ เราไม่หาพระพุทธรูปเจ้าว่างั้นเลย เราไม่หา มันจำอยู่ที่นี่หมดแล้ว หมอบราบ ๆ ทุกอย่างไม่มีที่ค้ำได้เลยธรรมพระพุทธรูปเจ้า ให้พากันตั้งใจ สนใจปฏิบัตินะ อย่าฟังเพื่อกินเนื้อกินตัว ของเมืองนอกเมืองนาอะไร ๆ คว้ามับ ๆ มีหน้าซำยังกราบเขาเสียก่อนแล้วซื้อของเขา แหม เลวมากนะ เป็นยังไงเมืองไทยเรา มันเลวตรงนี้ จำให้ตีคำนี้ อย่างอื่นดีหมดนั่นแหละ แต่ความฟังเพื่อห่อเหิมนี้มันจะทำให้ชาติจมนได้นะ เมืองโลเล เมืองไม่มีหลักมีเกณฑ์ ต้องให้มีหลักมีเกณฑ์สงวนเนื้อหนังเป็นของตัวชาติเป็นของเราจะว่าไง ลูกเป็นลูกเรา ตัว-ตัวเรา เมีย-เมียเรา ต้องรักต้องสงวนกัน นี่ตีกระจายออกไปทั่วโลก ให้มีเป็นเนื้อเป็นหนัง เป็นของตัว เป็นสัดเป็นส่วนอย่างนี้ถึงจะถูก โลเล ๆ

พูดไปพูดมามันก็เหนื่อย ผู้ฟังอยู่สบาย ผู้ดูเลยจะตาย เอาละหยุดแหละนะ เสร็จแล้วนะให้พร ได้เวลาแล้ว (โยมถวาย ๒๐๐ ดอลลาร์) เออพอใจ ๆ อันนี้ถูกต้อง เอามา

มาก ๆ เอะ อย่างนี้ถูกต้องไปเอามา อยู่ที่ไหนทองคำเอามา อยู่ตามคอ ตามข้อมือของใคร ๆ กระเป๋าใครฉีกมาอันนี้ถูกต้อง เข้าใจไหม อย่างที่ว่านั่นเหลวไหลใช้ไม่ได้นะ นี่เราบำรุงเนื้อหนังของเราเข้าใจไหมที่ว่าถูกต้อง มันบกพร่องตรงไหนชาติไทยของเราเอาชนเข้ามาหุน อย่างที่พาทำอยู่เวลานี้ละ ให้พร

หลังจิ้งห็น

เรารักเราสงวนชาติไทยของเรา ทุกอย่างเรารักเราสงวน พี่น้องชาวไทยเราก็รักสงวน อยากรให้อยู่ในกรอบของศีลของธรรม ให้สมนามว่าเราเป็นลูกชาวพุทธ ไม่อยากให้เร่ ๆ ร่อน ๆ เหลว ๆ ไหล ๆ โลเลโลกเลก จิตไม่มีหลักอย่างนี้เสีย อย่างที่ว่าเมื่อเข้านี้ละ ให้พากันคิดทุกคน เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่โตมาก ออกจากจิตใจของเราที่รวนเร ฟุ้งเฟ้อ แล้วลิ่งอะไร ๆ มันก็ไม่พอละซิ หัวใจไม่พอเสียอย่างเดียวมันก็ยุ่ง กว้านเข้ามา กว้านเข้ามา ชื่อนั้นชื่อนี้ เอานั้นเอานี้ยุ่ง ถ้าให้เป็นไปตามความฟุ้งเฟ้อนี้ไม่มีเมืองพอ ตายทิ้งเปล่า ๆ ให้มีความพอดีพอดี มีการยับยั้งเรียกว่าธรรม ธรรมมีความพอดี อย่าให้มันผาดโผนแต่ทางชั่วนัก ไม่น่าดูเลย

ดูซิพระพุทธเจ้า ครั้นพุทธกาลท่านเอาธรรมเขียนไว้ทำไม อย่างพระอานนที่เป็นคติตัวอย่าง จีวรขาดท่านไม่ยอมทิ้ง พระอานนที่ทำ องค์อื่นท่านก็ทำ แต่ยกพระอานนที่ขึ้นองค์เดียว เพราะนิสัยพระตามหลักของพระพุทธเจ้าแล้ว ท่านจะมีหลักมีเกณฑ์ ๆ ตลอดตามแบบของพระ ความประหยัด ที่สำคัญหลักของพระ คือความปรารถนาน้อย คีบขึ้นไปหน่อยก็ สนฺตุฎฐิ ใช้ตามมีตามเกิด น้อยกว่านั้นถึงจะมีก็ตามเอาแต่น้อยเท่านั้น นี่หลักของพุทธศาสนา ของพระเจ้าพระสงฆ์ที่ท่านปฏิบัติมาแต่ก่อน มีมากเอาแต่น้อย ขยับขึ้นไปเรียกว่าลดส่วนลงมาก็ได้ อย่างมากก็ใช้ตามเกิดตามมี ไม่รบกวณ ไม่ยุ่งใคร ไม่มี ความปรารถนาให้เลยฝั่งออกไปจากพระ นี่หลักของท่านที่ใช้มา

ในสัลเลขธรรม ๑๐ ประการท่านแสดงไว้เป็นหลักของพระผู้ปฏิบัติ เพื่อแก้ไข ถอดถอนกิเลส อุปฺปิจฺจตา มีความปรารถนาน้อย ได้มากเท่าไรไม่เอา เอาใช้น้อย ๆ ขยับขึ้นมาเป็นความไม่ผาดโผน เป็นความพอดีก็ว่า สนฺตุฎฐิ ใช้ตามที่เกิดที่มี ไม่รบกวณ ไม่ยุ่งกับใคร จากนั้นก็ วิริยารมฺภา ประกอบความพากเพียรเป็นหลัก วิเวกกตา ชอบหาแต่ที่สงบสัจเป็นที่ประกอบความเพียร อสังสัคคณิกา ไม่คลุกคลีกับเพื่อนกับฝูง กับใครก็ตามที่ไม่จำเป็นจริง ๆ จากนั้นก็เพื่อศีล เพื่อสมาธิ เพื่อปัญญา วิมุตติหลุดพ้น นี่ละทางสาย

นี้เพื่อวิมุตติหลุดพ้น นี่หลักของธรรมที่ท่านแสดงไว้ สลเสขธรรม เครื่องขัดเกลากิเลส ชักฟอกกิเลสโดยถ่ายเดียว คือธรรม ๑๐ ประการนี้ที่เด่นกว่าเพื่อน นั่นท่านว่า

ตั้งแต่ อปฺปิจุจตา - สนฺตญฺญี - วิริยารัมภภา - วิเวกกตา - อสังสัคคณิกา จากนั้น ก็เพื่อศีล เพื่อสมาธิ เพื่อปัญญา วิมุตติหลุดพ้น นี้ละธรรม ๑๐ ประการท่านแสดง ใคร ดำเนินตามนี้จะแคล้วคลาดปลอดภัยถึงความพ้นทุกข์ได้โดยไม่สงสัย เพราะทางนี้ทางเพื่อความพ้นทุกข์สำหรับพระผู้บวชมา เพื่อจะทรงมรรคทรงผล ส่วนนอกนั้นไปก็ให้อยู่ใน กฎเกณฑ์ของฆราวาสญาติโยม อย่าให้เลยเถิด ให้พอดีบพอดี อปฺปิจุจตา ที่ท่านสอนไว้ เกี่ยวกับฆราวาส อปฺปิจุจตา นี้บอกว่ามีเพียงผ้าเดียวเมียเดียวเท่านั้น มันน้อยที่สุดเลย พอได้อันนี้แล้วเหมือนว่าขีดเส้นตายเลยธรรม ขีดเส้นตายไม่ให้เลยฝั่งออกไป มีสองมีสาม เอาไฟเข้ามาเผา ท่านจึงขีดเส้นตายกันเอาไว้

อปฺปิจุจตา มีผ้าเดียวเมียเดียวนี้พอแล้ว พระพุทธเจ้าว่าพอแล้ว ธรรมะบอกว่า พอแล้ว ถ้าเลยฝั่งไปนี่จะเป็นไฟเผาตัวเองและเผาครอบครัวเหี้ยมเรื่อนไม่มีที่สิ้นสุด นี้ละ สอนฆราวาส สอนพระนี่ อปฺปิจุจตา ตั้งแต่วัตถุลึกลับของที่ใช้สอยมานี้ ให้มีความมักน้อย เสมอทุกอย่าง ตลอดภายในใจพยายามไม่ให้จิตสั่งสมอารมณ์ ให้มีน้อยมาก ๆ อารมณ์ที่ กวนใจ ๆ เอาสมาธิภาวนานี้ตีเข้าไป อารมณ์ที่มากให้ค่อยลง ๆ นั่นท่านว่า สอนเข้าไปเป็น ลำดับลำดับ

วิเวกกตา นี้ก็หมายถึงว่า ชอบความวิเวกสงบสงัด เป็นพื้นฐานของพระ เอาความ วิเวกสงัดเป็นพื้นฐานที่อยู่หลับนอนของพระ สงัดตลอดเวลา จากนั้นก็เป็นขั้นหนึ่งของที่อยู่ นะ เรียกว่า กายวิเวก ความสงัดของกาย แล้วจะเป็นไปเพื่อจิตวิเวก ความสงบสงัดของจิต จากนั้นก็อุปธิวิเวก เป็นความสงบอย่างราบคาบ คือความพ้นทุกข์ของจิต อุปธิวิเวกคือ สงัดใจ ขาดจากสิ่งก่อกวนโดยประการทั้งปวง ท่านแสดงไว้ นี้ละธรรมที่กล่าวนี้จะไปหาจุด นี้ เมื่อกายวิเวก แล้วจิตวิเวก สงบสงัดจิต อุปธิวิเวก ฆ่ากิเลสหมด นั่น ท่านแสดงไว้มีธรรม ๑๐ ประการ เกี่ยวโยงกันกับสิ่งเหล่านี้

วิริยารัมภภา ประกอบแต่ความพากความเพียร ไม่สนใจไยดีกับอะไร สมกับสละโลก ที่เคยหมักหมมกันมาตั้งกัปตั้งกาลป้ออกโดยลำดับลำดับ เพียรเพื่อละกิเลส เพียรตลอด อสังสัคคณิกา คือไม่คลุกคลีกับใคร ถ้าไม่จำเป็นไม่คลุกคลี แม้แต่เพื่อนฝูงด้วยกันก็จะ สมาคมกันในเวลาที่จำเป็นเพื่ออรรถเพื่อธรรม นอกนั้นก็ให้อยู่โดยลำพังคนเดียว นั่นละ พระพุทธเจ้าสอน นี้คือทางพ้นทุกข์ของพระ คือทางเดินเพื่อภาชนะอันใหญ่หลวงคือมรรค ผล นิพพาน ท่านแสดงไว้แบบนี้ เราไม่ได้ อย่างนั้นก็ให้เอาระดับของเราเป็นฆราวาสมาใช้

พอเป็นแบบเป็นฉบับแก่รราวาสเหี้ยเรือนของเรา ก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์ เป็นเนื้อเป็นหนัง ของตัวเอง

เราได้เทศน์เมื่อเช้านี้ อย่าพากันฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว เสียเรา เสียคน แล้วเสียหมดจนกระทั่งประเทศไทย ถ้าใครก็มีแต่กิริยาอย่างเดียว ความปรารถนาอย่าง เดียว ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมอย่างเดียว แล้วจม เมืองไทยจมได้ เรื่อยไปคิดว่าใครจะมาทำให้ จม คนไทยเราแต่ละคน ๆ ที่มีนิสัยฟุ้งเพื่อเห่อเหิมแล้วก็ไปเผาสมบัติ แล้วก็ไม่มีอะไร เหลือ ให้พากันพิจารณาให้ดี ให้พากันสร้างหลักใจให้ดี ให้เป็นเนื้อเป็นหนังของ ตัวเอง สิ่งภายนอกนั้นไม่จำเป็น อย่าพากันติดกันดินจนเกินไป

ถ้าไม่มีจริง ๆ ไม่ว่าเขาว่าเราซื้อหากันได้ เพราะเราไม่มี เราจำเป็นต้องซื้อเขา ให้รู้ว่า มันไม่มีจริง ๆ ทั้ง ๆ ที่ของมีอยู่นี้ แล้วเห็นของอื่นดีกว่าของมีอยู่ของเรา อันนี้ทำให้ลืมนั่นไป อย่างมากทีเดียว ผิดนะ ตรงนี้ผิด ถ้าเรามีอยู่เราไม่จำเป็นต้องซื้อ สิ่งของอะไร ๆ ในบ้านใน เรือนของเรา เราใช้ของในบ้านในเรือนของเรา ในเมืองของเรา แล้วก็เป็นการช่วยหนุนกัน เช่นแม่ค้าพ่อค้าอยู่ที่ไหนซื้อกัน เอา ซื้อกันหนุนกัน เมื่อมีรายได้ เมื่อเห็นมีผู้ซื้อคนเราก็มี แก่ใจ สิ่งนี้ ๆ ขยายพวกกันเองซื้อกันเอง หนุนกันเอง ๆ เงินก็ไม่รั่วไหลแตกซิมออกไป ภายนอก ก็เป็นเนื้อเป็นหนังของตัวเองเป็นลำดับ บำรุงตัวเองขึ้นเป็นลำดับ

คนไทยเราไม่ใช่คนโง่ถ้าไม่ฟุ้งเพื่อเสียอย่างเดียว ทำอะไร ๆ ทำได้ทั้งนั้น คนไทย ของเราโง่เมื่อไร ฉลาด เป็นแต่เพียงว่าความฟุ้งเพื่อเห่อเหิมมันลืมนั่น นี้มากลบความฉลาด เสีย แล้วไปยินดีแต่ของคนอื่น ของนอกบ้านนอกเรือน นอกประเทศไป ที่นี้จิตใจเลยออก นอก ไม่ได้สนใจบำรุงรักษาตัวเอง ก็เสียตรงนี้ ให้พากันระมัดระวัง ถ้าภายนอกเราไม่มีของ อย่างนี้ เราจำเป็นต้องซื้อ เขาไม่มีเขาก็ซื้อ ถ้ามีอยู่ในบ้านเมืองของเราให้ซื้อกัน บำรุงกัน อุดหนุนกัน มันก็เป็นการอุดหนุนน้ำใจกัน คนเมื่อมีรายได้แล้วก็ต้องมีแก่ใจ ขยายอะไร ๆ ขยายได้ดี มีแก่ใจจะผลิตให้ดีขึ้น ๆ แล้วดีไม่ดีเขาสู้เราไม่ได้ เพราะคนไทยไม่ใช่คนโง่นะ มันหากมาลืมนั่น ความฟุ้งเพื่อเห่อเหิม ลืมเนื้อลืมหนังของตัวเอง ไปหากคนอื่นมาเป็นเนื้อ หนัง มันก็มากัดเนื้อหนัง เพราะสิ่งภายนอกเป็นเรื่องกาฝากมันเข้ามากัดภายในของเรา ให้ ลึกให้ทรอ ให้กร่อนไป จนกระทั่งหมดเนื้อหมดหนัง เพราะนิสัยใจคอของเราหมุนไปทาง นอกดีกว่าทางภายใน

ถ้าอย่างนี้บำรุงเมืองไทยไม่ได้แน่ จะเป็นการบำรุงภายนอกไปเสีย ถ้าจะบำรุงตัว ของเรา ไปไหนไปเถอะ ถ้าเป็นเรื่องของคนไทยแล้วเอาอะไรเอากัน เขาก็มี เราก็มี เอาของ เราเลย นั่น อย่างนั้นมันถึงถูก อย่าพากันฟุ้งเพื่อเกินไป อันนี้รู้สึกเสีย ไม่มีใครพูดอย่างนี้

ละพระทั่วประเทศไทยว่าจี้ เพราะเกรงเขา เกรงเรา เกรงใจเขา เกรงใจเรา ทั้ง ๆ ที่ผิดจะพูดออกไปก็เกรงใจเขา เกรงใจเรา นี่คือการติดเขาติดเรา ความติดเขาติดเราเลยเป็นกฎเขาทั้งลูก ข้ามไม่ได้ ปีนไม่ได้ เลยติดอยู่นั่นเสีย ให้ติดธรรมชี่ ถ้าติดธรรมแล้วก็ไม่ติดเขาติดเรา เอาธรรมเป็นเกณฑ์เข้าไปเลย ความถูกต้องตั้งมาอยู่ตรงไหนให้ก้าวเดินไปทางนั้น นั่นอันหนึ่ง

อันหนึ่งไม่ติดเขาติดเราด้วยจิตที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้ว เช่นจิตพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ไม่ติดอะไร มีแต่ธรรมล้วน ๆ ออกเลย ผิดบอกว่าผิด ถูกบอกว่าถูก นี่เรียกว่าธรรมล้วน ๆ ทีนี้คนเราเมื่อมีกิเลสอยู่ก็ให้ธรรมเข้าแทรก อย่าติดเขาติดเราจนเกินไป จะว่าอะไรเตือนกันอะไร ทั้งที่มันผิดก็ไม่กล้าเตือนอย่างนี้ไม่ถูก เตือนที่เตือนเพื่อความถูกต้องเป็นธรรม ไม่ใช่เป็นกิเลส ไม่ใช่เป็นภัย ควรเตือนกันก็เตือนกันได้คนเรา นี้คำว่าต่างคนต่างเตือนกันได้ ผิดถูกประการใดก็แก้ไขกันไปชี่ นี้ละถูกต้อง ให้พากันรักสงวนไว้นะสมบัติของชาติไทยเรา คือพระพุทธศาสนานำมาเข้าสู่จิตใจของเรา สมบัติของเมืองไทยเราคือใจของเรามีเหตุมีผล มีหลักมีเกณฑ์ทุกอย่าง นี้ถูกต้อง

พูดถึงเรื่องที่มีความปรารถนาน้อย คือพระท่านดำเนินมาในครั้งพุทธกาล อย่างพระอานนท์ผ้าจีวรขาด ท่านไปเอาผ้าจีวรมาฆ่าให้แห้ง ขยำกับตมกับโคลนแล้วโปะเป็นฝาผนังขึ้นไป ทางนั้นมันคงจะร้อนมาก เอามาโปะเป็นฝาผนัง อะไรพอใช้ได้ท่านนำมาใช้ปะติดปะต่อ อย่างปัจจุบันนี้ก็ไปดูซิพิพิธภัณฑสถานหลวงปู่มั่น เห็นไหมบริหารท่านไปดูซิ เอามาปะติดปะต่อเศษ ๆ ผ้า เห็นไหมนั่น นั่นละท่านปฏิบัติตามธรรม ไม่สร้างความยุ่งเหยิงวุ่นวาย มีพออยู่ พอกิน พอใช้ พอยังใช้อยู่ใช้ไป พอปะ ปะ พอซุน ซุนไป อย่างบริหารของหลวงปู่มั่นท่านทำไว้เป็นศาสตราจารย์องค์เอกทีเดียว

ไม่มีความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ขรवासเราถ้าไม่ฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ให้รู้จักพอเหมาะพอดี ในความเป็นขรवासของเรา ก็เรียกว่าเดินตามครู ทางขรवासให้พากันไปปฏิบัติ อย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนเกินไป เสียนิสัยนะ ถ้าลงได้เสียนิสัยความฟุ้งเฟ้อ ไม่ยินดีในสมบัติที่มีอยู่ของตนแล้วลูกหลานเกิดมาก็เป็นบ้าไปตามเขานั้นแหละ เมืองเราเลยเป็นเมืองบ้อยเขา ดังที่พูดเมื่อเช้านี้ ดีไม่ดีไปกราบเขาเสียก่อน เขามีอะไรของเมืองนอกมาขายเรา เราไปกราบเสียก่อนแล้วซื้อเขา เข้าใจไหม มันลงใจในเขาถึงขนาดนั้น ลืมตัว เห็นตัวไม่มีค่ามีราคา มีราคาตั้งแต่ของภายนอก เสียหมดนะ จำให้ดีทุกคน

วันนี้ก็พูดเท่านั้นละ ไม่พูดมาก องค์กรอื่น ๆ ไม่มีพูด ไม่พูด พูดอย่างนี้ เกรงเขาเกรง
 อย่างว่า หลวงตาบวชนี้เกรงธรรม ไม่ได้เกรงใคร เกรงธรรม ธรรมพาก้าวเดินยังงไปอย่าง
 งั้น ให้พระนะ

มาสมัยปัจจุบันนี้ เราก็อพูดจริงๆ อย่างนี้ละ บรรดาลูกศิษย์หลวงปู่ม่นที่มีความมก
 น้อยที่สุด เรายกให้เลยคือท่านอาจารย์หลุย อาจารย์หลุยที่มาเสียบอยู่ที่ทางหัวหิน นี่ก็เป็น
 ลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ม่นองค์หนึ่ง มกน้อยที่สุดในบรรดาลูกศิษย์ของหลวงปู่ม่นไม่มีใคร
 เกินอาจารย์หลุย ท่านอาจารย์หลุยออกหน้า เป็นเอตทัคคะเลิศในทางความมกน้อย ไม่เอา
 อะไร ใครถวายอะไรไม่เอาทั้งนั้น ๆ จีวรใหม่ ๆ ท่านก็ไม่อยากใช้ ท่านใช้จีวรเก่า ๆ ไป
 เฉพาะตัว ๆ เลย ใครเอาอะไรมาให้ไม่เอาทั้งนั้น ไปเลย นี่ยกให้เด่นในครุบาอาจารย์
 ทั้งหลายบรรดาที่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่ม่น เรายอมรับ ยอมท่านเลยว่าท่านเก่งมาก มกน้อย
 มากท่านอาจารย์หลุย

ดูว่าพอมรณภาพแล้วอัฐิของท่านก็กลายเป็นพระธาตุ นั้นเห็นใหม่ละ เป็นพระธาตุ
 อัฐินี้จะเป็นพระธาตุไม่ได้นอกจากพระอรหันต์อย่างเดียว ในตำราบอกชัดเจน อัฐิที่
 กลายเป็นพระธาตุแล้วมีเฉพาะพระอรหันต์เท่านั้น บอกว่าเท่านั้นเลย นี่ท่านอาจารย์หลุยก็
 เป็นอย่างงั้น ก็ประกาศแล้วนั้นหลักธรรมชาติ ใครจะเชื่อไม่เชื่อก็ตาม หลักธรรมชาติ คือ
 ธรรมนั่นเอง เป็นอย่างนั้น

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th